

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Навчально-науковий інститут охорони здоров'я

08-01-80S

СИЛАБУС освітнього компонента		SYLLABUS
«Психофізіологія рухової активності»		«Psychophysiology of motor activity»
Шифр за ОП	ВВ 2	Code in Degree Programme
Освітній рівень: магістерський (другий)		Level of Education: Master's (second)
Галузь знань Освіта/Педагогіка	01	Fields of Knowledge: Education/Pedagogy
Спеціальність Фізична культура і спорт	017	Fields of Study: Physical culture and sports
Освітня програма: Фітнес та рекреація		Degree Programme: Fitness and recreation

РІВНЕ – 2023

Силабус освітнього компоненту «Психофізіологія рухової активності» для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Фітнес та рекреація» спеціальності 017 «Фізична культура і спорт». Рівне. НУВГП. 2023. 7 с.

ОПП на сайті університету:

<https://ep3.nuwm.edu.ua/26777/>

Розробник силабусу:

e-підпис Гамма Тетяна Вікторівна, к.б.н., доцент, доцент кафедри теорії та методики фізичного виховання

Силабус схвалений на засіданні кафедри теорії та методики фізичного виховання
Протокол № 1 від “28” серпня 2023 року
В.о. завідувача кафедри теорії та методики фізичного виховання
е-підпис Гамма Тетяна Вікторівна, к.б.н., доцент

Гарант освітньої програми:
е-підпис Старіков Володимир Сергійович, доцент кафедри теорії та методики фізичного виховання, заслужений працівник фізичної культури і спорту України.

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІОЗ

Протокол № 1 від “29” серпня 2023 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІОЗ:

е-підпис Григус Ігор Михайлович, д.мед.н., професор

© Гамма Т.В.,
2023
© НУВГП, 2023

ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА	
Психофізіологія рухової активності	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	Магістр
Освітня програма	Фітнес та рекреація
Спеціальність	Фізична культура і спорт
Рік навчання, семестр	1-й рік, 1-й семестр
Кількість кредитів	4,0 кредити ЄКТС
Лекції	16
Лабораторні	24

Самостійна
робота

80

**Форма
підсумкового
контролю**

Залік

**Мова
викладання**

Українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Гамма Тетяна Вікторівна

к.б.н., доцент, доцент кафедри теорії та методики фізичного виховання

Профайл лектора

https://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Тетяна_Вікторівна_Гамма

ORCID

<https://orcid.org/0000-0001-9295-3375>

Канали
комунікації

t.v.hamma@nuwm.edu.ua

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Мета та завдання

Мета: ознайомити студентів з відповідними сучасному рівню розвитку науки уявленням про фізіологічні механізми, кореляти і закономірності психічної діяльності та поведінки людини та сформуванню у них умінь використовувати ці знання при аналізі психологічних даних.

Цілі:

знати: психологічні феномени, категорії, методи вивчення та опис закономірностей функціонування і розвитку психіки з позицій існуючих підходів у вітчизняній та зарубіжній науці; психологічні технології, які дозволяють вирішувати типові задачі у різних галузях практики; сутність психофізіологічної, психофізичної та психосоціальної проблем, відмінності між ними; особливості використання методів вивчення психофізіологічних явищ; закономірності розвитку психіки в умовах спортивних тренувань і змагань.

вміти: аналізувати фізіологічні основи функціонування психічних процесів, станів, емоцій і цілеспрямованої поведінки; застосування психофізіологічних методик для діагностики функціонального стану організму; користуватися навчальною, науковою, науково-популярною літературою; використовувати знання психофізіології з метою усвідомлення актуальних проблем фізичного виховання та спорту.

Посилання щодо розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2465>

Компетентності

ЗК 1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 6. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

ЗК 8. Здатність працювати в міжнародному контексті.

СК 1. Здатність до критичного осмислення проблем у сфері фізичної культури і спорту, оригінального мислення та проведення досліджень.

СК 5. Здатність розв'язувати проблеми у сфері фізичної культури і спорту у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

СК 6. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення та саморефлексії для успішної професіоналізації у сфері фізичної культури і спорту.

СК 7. Здатність планувати, організовувати та здійснювати самостійні наукові дослідження з проблем фізичної культури і спорту.

СК 8. Здатність впроваджувати у практичну діяльність результати наукових досліджень, спрямованих на вирішення прикладних завдань у сфері фізичної культури і спорту.

СК 9. Усвідомлювати принципи професійної та академічної етики і необхідність їх дотримання.

Програмні результати навчання.

ПРН 6. Відшукувати необхідну інформацію у науковій літературі, базах даних, інших джерелах, аналізувати та оцінювати цю інформацію.

ПРН 9. Розробляти та реалізовувати наукові і прикладні проекти, спрямовані на розв'язання проблем інноваційного характеру у сфері фізичної культури і спорту, а також дотичні до неї міждисциплінарні проекти.

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ (16 год)

Тема 1. Психофізіологія як наука: її предмет, специфіка, історія, методи. Предмет та завдання

психофізіології, взаємозв'язок з іншими науками. Методи психофізіологічних досліджень.

Тема 2. Психофізіологічні основи рухової діяльності. Поняття рухової діяльності та будова опорнорухового апарату. Організація рухової системи. Система управління рухами (зо М.О. Бернштейном). Схема управління руховою діяльністю (за О.Р. Малхазовим). Опанування руховою діяльністю.

Тема 3. Фізіологія рухової активності. Історія розвитку фізіології спорту та фізіології рухової активності. Особливості методів дослідження фізіології рухової активності. Фізіологічна класифікація та характеристика фізичних вправ.

Тема 4. Психофізіологія адаптації людини. Загальні уявлення про адаптацію. Види адаптації. Основні закономірності адаптації «Ціна» адаптації та дезадаптації. Адаптивність та адаптаційні можливості.

Тема 5. Психофізіологія пам'яті та уваги. Загальні уявлення про пам'ять та її фізіологічні основи. Види пам'яті. Загальна характеристика процесів пам'яті. Індивідуальні особливості пам'яті. Поняття про увагу, її природу і значення. Види та форми уваги. Основні властивості уваги. Способи управління увагою.

Тема 6. Психофізіологія емоцій. Поняття емоцій і почуттів. Види емоцій. Індикатори емоцій. Психофізіологічні механізми емоцій.

Тема 7. Психофізіологія індивідуальних відмінностей. Властивості нервової системи і характеристика індивідуальності. Типи темпераментів та їх психологічна характеристика. Властивості нервової системи і спеціальні здібності. Темперамент як формальна інтеграційна основа індивідуальності.

Тема 8. Особливості рухової активності в різні вікові періоди. Розвиток рухів дітей дошкільного та молодшого шкільного віку та їх адаптація до фізичних навантажень. Рухова активність підлітків та юнаків середнього і старшого шкільного віку. Особливості проявів рухової активності людей у зрілому та літньому віці та їх адаптація до фізичних навантажень.

ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ РОБІТ (24 год)

1. Психофізіологія як наука: її предмет, специфіка, методи. (2 год)
2. Психофізіологічні основи рухової діяльності. (2 год)
3. Фізіологія рухової активності. (2 год)
4. Психофізіологія адаптації людини. (2 год)
5. Психофізіологія пам'яті та уваги. (4 год).
6. Психофізіологія емоцій. (2 год)
7. Психофізіологія індивідуальних відмінностей. (2 год)
8. Особливості рухової активності в різні вікові періоди. (4 год)
9. Психофізіологія спортивної діяльності. (4 год)

Методи та технології навчання

Методи: демонстрація, мозковий штурм, аналіз ситуації;

Технології:

Імітаційні (рольові та ділові ігри).
 Неімітаційні (розгляд проблемних питань, демонстрація відео, презентацій).
 Робота в малих групах (команді).
 Аналіз конкретних ситуацій (case study).
 Консультації

Форми проведення занять

Лекції, міні-лекції, аналіз конкретних ситуацій, презентації, дискусії.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Література, тексти з інтернету; схеми та малюнки на екрані та/або на паперових носіях; презентації, інструкції, фото та відео, спортивний інвентар.

Порядок оцінювання

Знання, вміння та навички, набуті під час занять, оцінюватимуться на лабораторних заняттях та колоквиумі по всьому матеріалу. За аудиторні заняття отримують від 0 до 60 балів.

Два модульних контролю, кожен з яких оцінюється в 20 балів, проходять у формі тестування.

За поточну (практичну) складову оцінювання 60 балів	За модульний контроль знань, Модуль 1 – 20 балів Модуль 2 - 20 балів
Усього за поточну (практичну) складову оцінювання, балів	60
Усього за модульні (теоретичний) контроль знань, модуль 1, модуль 2, бали	40
Усього за дисципліну	100

Лінк на нормативні документи, що регламентують проведення поточного та підсумкового контролів знань студентів, можливість їм подання апеляції: <http://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdzili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvanniaznan>

Рекомендована література (основна, допоміжна)

1. Гаврилькевич В.К., Кабашнюк В.О. Психофізіологія: навчальний посібник. Львів: Новий світ. 2019. 200 с.
2. Григус І.М., Нагорна О.Б. Основи фізичної терапії: навчальний посібник. Одеса: Олді+. 2022. 150 с.
3. Кокун О.М. Психофізіологія. Навчальний посібник. - К.: Центр навчальної літератури, 2006. 184 с.
4. Костюкевич В.М. Метрологічний контроль у фізичному вихованні та спорті: навч. посіб. / В.М. Костюкевич, Л.М. Шевчик, О.Г. Сокольвак. Вінниця: Планер, 2015. 256 с.
5. Кузів О. Є. Психофізіологія: курс лекцій [Електронний ресурс]. Тернопіль: вид-во ТНТУ ім. І. Пулюя, 2017. 194 с.
6. Лизогуб В. Сучасні підходи до реалізації відбору футболістів високої кваліфікації за показниками нейродинамічних властивостей вищих відділів центральної нервової системи / В. Лизогуб, В. Пустовалов, В. Супрунович, С. Гречуха. Слобожанський науково-спортивний вісник. 2017. 2 (58). С. 47-52
7. Оцінювання психофізіологічних станів у спорті : монографія / Георгій Коробейніков, Євген Приступа, Леся Коробейнікова, Юрій Бріскін. – Л. : ЛДУФК, 2013. 312 с.
8. Фізіологія. Короткий курс [Текст]: навч. посіб. для мед. і фармац. вищ. навч. закл. / В. М. Мороз, М. В. Йолтухівський, Н. В. Белік [та ін.]; за ред. В. М. Мороза, М. В. Йолтухівського; Вінниц. над. мед. ун-т ім. М. І. Пирогова. Вінниця: Н. Кн., 2015. 406 с.
9. Hand book of Psychophysiology / editors: John T., Louis G., Gary G. Cambridge, 2016. 730 p.
10. Горго Ю.П., Чайченко Г.М., Маліков М.В. Прикладна психофізіологія людини: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2005. 193 с.

11. Дубравська Д.М. Основи психології: Навчальний посібник. Львів: Світ, 2001. 280 с.
12. Загальна психологія: Підручник / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін. К.: Либідь, 2005. 464 с.
13. Кучковський О.М. Великий практикум з фізіології людини і тварин: психофізіологія: лабораторний практикум для студентів освітнього ступеня «спеціаліст» напряму підготовки «Біологія». Запоріжжя: ЗНУ, 2016. 145 с.
14. Філіппов М.М. Психофізіологія людини: навчальний посібник. К.: МАУП, 2003. 136 с.
15. Цигульська Т. Ф. Загальна та прикладна психологія: Навчальний посібник, К.: Наукова думка, 2000. 190 с.
16. Цимбалюк І. М. Психологія. - К.: ВД "Професіонал", 2004. 304 с.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Journal of Neuroscience: <https://www.jneurosci.org/>
2. Nature Neuroscience: <https://www.nature.com/neuro/>
3. Frontiers in Neuroscience: <https://www.frontiersin.org/journals/neuroscience>

Поєднання навчання та досліджень

Діючий студентський науковий гурток «Фізична рекреація». Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (softskills)

Взаємодія з людьми, вміння працювати в команді, колективі, здатність до навчання, здатність логічно обґрунтовувати позицію, знаходити вихід зі складних ситуацій, комунікаційні якості, клієнтоорієнтованість, навички усного спілкування, вміння говорити на публіку, публічні виступи, самопрезентація, працелюбність, саморозвиток, творчі здібності, креативність, емоційний інтелект, стресостійкість.

Дедлайни та перескладання

Перездача відбувається шляхом відпрацювання лабораторних занять з іншою підгрупою студентів. Можливе отримання додаткових балів за волонтерську роботу у реабілітаційному центрі інституту. Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <https://ep3.nuwm.edu.ua/25072>. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Перездача модульних контролів здійснюється згідно графіку.

Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного Положення про неформальну освіту. <http://ep3.nuwm.edu.ua/18660/>.

Студенти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опановувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даного освітнього компоненту, його програми та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

Всі студенти, співробітники та викладачі НУВГП мають бути чесними у своїх стосунках, що пов'язані з навчальною роботою. Студенти мають самостійно виконувати та подавати на оцінювання лише результати власних зусиль та оригінальної праці.

Здобувачі не допускаються до списування та обману – за порушення принципів академічної доброчесності викладач може накладати санкції: зниження балів, повернення роботи на доопрацювання, не допущення до захисту роботи та ін.

В цілому студенти та викладачі мають дотримуватися «Порядку перевірки навчальних, випускних кваліфікаційних, навчально-методичних та наукових робіт на наявність ознак академічного плагіату в НУВГП» (<https://ep3.nuwm.edu.ua/24856/>).

Вимоги до відвідування

Студент зобов'язаний брати участь у всіх заняттях. Відпрацювати пропущені заняття можна при проведенні занять з іншою групою за тією ж темою або під час консультацій з

предмету.

Заняття онлайн можуть проводитися за допомогою Google Meet за кодом.

Студент має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>

Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки за дозволом викладача.

Лектор
к.б.н., доцент

Гамма Т.В.

Автор
В.О. завідувача кафедри ТМФВ

Тетяна ГАММА

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №836 від [sDateTime_SignWriteAgree_Last]
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП): [oSignECP.sSigner_Sert]
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000807E2D0054327D00